

Освітня програма
Бишівської ЗОШ І-ІІІ ст.
на 2020 – 2021 н. р.

Основні принципи освітньої програми

розвитку школи

1. Принцип гуманізації – передбачає дотримання всіх прав учителів та учнів, закріплених нормативними актами, документами, увагу до історичних цінностей, їх внесок у розвиток науки, культури, літератури і мистецтва.
2. Принцип солідарності – побудова взаємин у школі на основі компетентності, підтримання гідності вчителів, учнів, батьків відповідно до принципів ненасильницького спілкування.
3. Принцип розвивального навчання – використання методів творчого мислення, самоосвіти, розвиток розумових здібностей, використання новітніх технологій, за допомогою яких розвиваються навички раціональної розумової праці.
4. Принцип індивідуалізації навчання – це всебічне врахування рівня здібностей кожного учня, їх розвиток на основі програм стимулювання, підвищення мотивації, пізнавальних інтересів кожного учня.
5. Принцип диференціації – полягає у виявленні та розвитку в учнів прагнення та здібностей через роботу у факультативах, групах, предметах за вибором, у різноманітних гуртках.
6. Принцип цілісності – побудова діяльності школи на підґрунті єдності процесів розвитку, навчання, виховання початкової, основної і середньої освіти.

Розділ I

Призначення школи та засіб його реалізації

Заклад освіти Бишівська загальноосвітня школа I – III ст. знаходиться на території Бишівського старостинського округу Радехівської міської ОТГ. Є комунальним закладом.

Історично склалося так, що село Бишів є значно більшим за площею та кількістю жителів серед навколишніх сіл, а саме Ордова, Забави, Торок, Збоївськ. Напротязі століття діти з цих сіл навчалися у школі Бишева. Спочатку в початковій, потім семирічній, восьмирічній і з 1967 року у середній. Наповнюваність класів була велика, в певний період навіть були паралелі.

У 70–80 роках минулого століття кількість учнів у школі сягала 300-360 дітей, що стало причиною добудови ще одного крила школи.

На сьогодні, у зв'язку з відсутністю роботи в селі, молодь виїжджає в міста, народжуваність катастрофічно знизилась і кількість учнів у школі впала до показника 98 – 100 учнів. Так як село Бишів і школа, що в ньому, знаходиться на краю Радехівського району і межує з Сокальським районом, а інші загальноосвітні школи I – III ст. віддалені, тому роль Бишівської ЗОШ I-III ст. залишається великою.

Так як в Україні відбувається створення освітніх округів з опорними школами в центрі, Бишівську ЗОШ I-III ступеня можуть торкнутися зміни.

На сьогодні приміщення школи просторе, класи-кабінети в основному відповідають санітарно-гігієнічним вимогам, оформленню, є затишними і акуратними.

Для початкових класів відокремлене крило школи. 1-3 класи навчаються за навчальним планом і програмами нової української школи.

Відповідно до Статті 12 Закону України «Про освіту» мета школи – орієнтуватися на здобуття учнями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації у професійній діяльності, особистому житті, громадській активності. Досягнення цієї мети слід забезпечити шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині:

- вільне володіння державною мовою;
- інформаційно-комунікативна компетентність;
- культурна компетентність;
- екологічна компетентність;
- здорового способу життя;
- підприємливість та фінансова грамотність.

У відповідності до чинного законодавства школа буде здійснювати освітній процес відповідно до програм, рівня стандарту трьох ступенів освіти:

I ст. – початкова загальна освіта;

II ст. – основна загальна освіта;

III ст. – середня (повна) загальна освіта.

Основним засобом реалізації призначення школа вважає засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на рівні стандарту.

Освітні програми загальної середньої школи спрямовані на всебічний розвиток особистості шляхом навчання і виховання.

А саме:

- виховати громадянина України;
- розвивати здібності і обдарування учня;
- підготовка учнів до подальшої освіти;
- підготовка учнів до трудової діяльності;
- виховувати шанобливе ставлення до родини, до народних традицій і звичаїв;
- формувати почуття власної гідності, відповідальність за свої дії перед законом;
- виховувати свідоме ставлення до свого здоров'я, до здорового способу життя.

Дослідження психологів свідчать: рівень засвоєння учнем знань істотно залежить від рівня її мотивації до навчання. Але спроба мотивувати учнів без їхніх особистісних підстав рівнозначна роботі в порожньому класі.

Тож потрібно організувати мотиваційний етап уроку так, щоб створити ситуацію успіху для учнів.

Перед педагогами стоять завдання:

1. Налаштувати учнів на успішне виконання завдання.
2. Дати їм відчуття себе «творцем обставин», що можуть подолати труднощі, які виникають у процесі роботи.

Розділ II

Опис моделі випускника школи

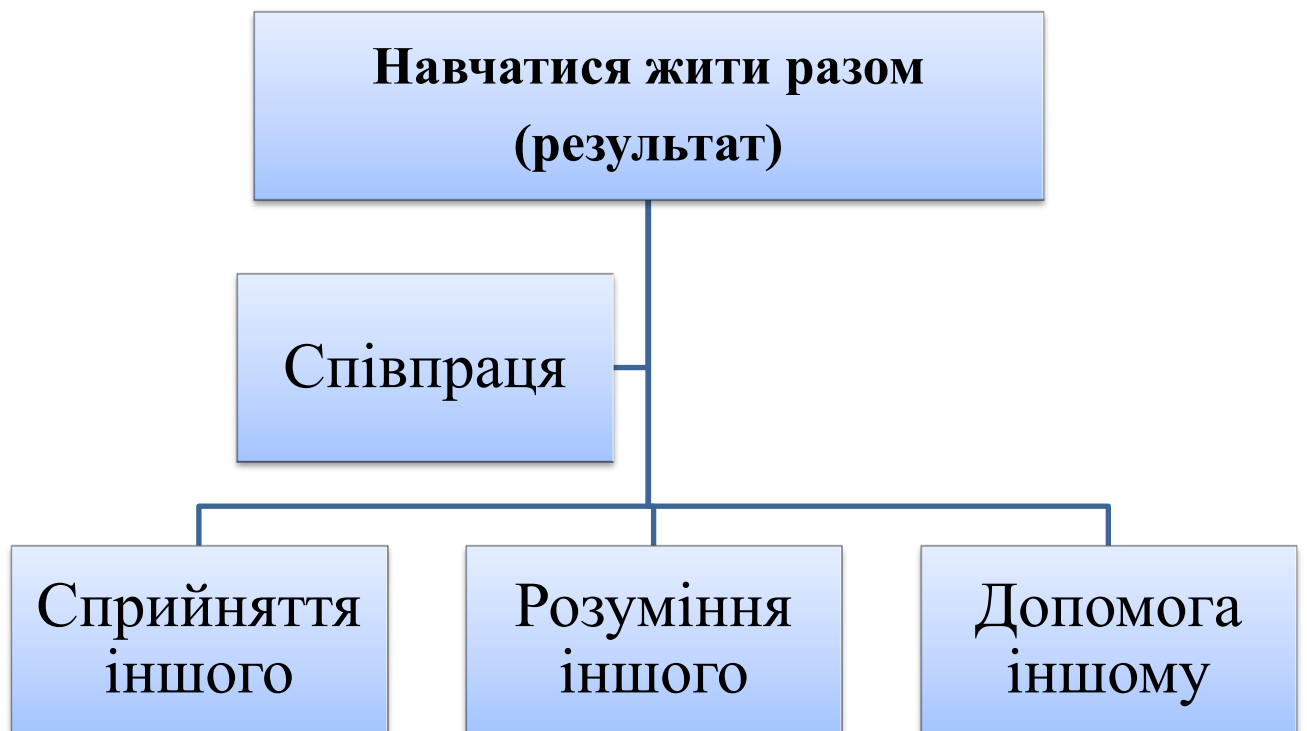
Головне гасло школи:

«Наш навчальний заклад – це школа радості, здоров'я і всебічних знань».

Зробимо:

- навчання в нашій школі добрим, якісним, мобільним, доступним;
- наших учнів – фізично, психічно, морально здоровими, компетентними в культурі, оптимістами, що вірять у себе;
- наших випускників – конкурентноспроможними на ринку праці, орієнтованими на особистий успіх та соціальну солідарність;
- педагогіку – гуманною, інноваційною та варіативною;
- учителів та учнів – успішними, застрахованими від ризиків.

Навчатися вчитися

(результат)

Особистісно-
етична
культура

Культура
самозбереженн
я та
самореалізації

Комунікати
вна
культура

Інформацій
на культура

Громадська
культура

НАВЧАТИСЯ ЖИТИ У ЗЛАГОДІ З
СОБОЮ

Саморозвиток учня через

ДІЇ

МОТИВАЦІЮ

ЕМОЦІЇ

РЕФЛЕКСІЮ

САМООСВІТНЮ
КОМПЕТЕНТ-
НІСТЬ

ПСИХОФІЗІО
ЛОГІЧНУ
КОМПЕТЕНТ
НІСТЬ

Розділ III
Цілі та задачі освітнього процесу

Місія

Здоровий вмотивований учень-випускник-патріот, всебічно розвинена особистість, готова до життя у високотехнологічному конкурентному світі

Сильні сторони

Висококваліфіковані кадри
Результативність навчального процесу
Відповідна навчально-матеріальна база
Наявність інтернету
Школа сприяння здоров'я
Наявність шкільного музею народознавства
Наявність транспортного засобу
Володіння вчителями інноваційними технологіями та впровадження їх в освітній процес
Сайт школи

Слабкі сторони

Застаріла МТБ
Застаріла комп'ютерна техніка
Невідповідність дидактичної бази програмовим вимогам
Низький рівень вихованості учнів та батьків
Негативний вплив ЗМІ
Позитивність або негативна активність окремих батьків
Недостатнє фінансування закладу освіти
Низькокалорійне харчування учнів
Відсутність медичного супроводу

Можливості

Удосконалення сайту школи

Створення та ведення вчительських блогів

Співпраця з батьківською громадою та спонсорами

Участь у мікро та макропроектах

Використання музейної педагогіки

Дослідження та збереження національних традицій та звичаїв

Загрози

Негативний вплив ЗМІ на формування цінних орієнтацій учнів

Духовний стан суспільства

Відсутність шкільної концепції профільного навчання

Недостатність чоловічого впливу в школі та родині

Конкуренція з боку інших навчальних закладів
(Сокальський інтернат,
Княжівська ЗОШ I-III ст.)

Розділ IV

Навчальний план та його обґрунтування

Загальна середня освіта – цілеспрямований процес оволодіння систематизованими знаннями про природу, людину, суспільство, культуру та виробництво засобами пізнавальної і практичної діяльності, результатом якої є інтелектуальний, соціальний і фізичний розвиток особистості, що є основою для подальшої освіти і трудової діяльності.

В основі розроблення освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти.

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в школі регламентується робочим навчальним планом окремо складеним для:

- початкової загальної освіти;
- основної загальної освіти;
- середньої (повної) загальної освіти.

Типова освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Тому загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, а також логічну послідовність їх вивчення подано в навчальному плані школи.

Навчальний план школи дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме навантаження учнів.

Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей через окремі предмети.

Вони охоплюють інваріантну складову сформовану на державному рівні та варіативну. У 2020-2021 н.р. 1, 2 і 3 класи навчатимуться за навчальним планом Нової української школи. Авторський колектив учасників проекту «Нова українська школа-2». Згідно навчального плану у 1 класі буде відводитися 22 години на інваріантну складову і 1 година варіативної. 1 година варіативної виділено на індивідуальну і групову роботу з математики і української літератури по 0,5 години. У другому класі навчальний план охоплює 24 години інваріантної складової та 1 годину варіативної, по 0,5 годин на математику і українську літературу. У третьому класі - 25 годин інваріантної складової та 1 година варіативної на українську літературу (план додається).

Учні 4 класу навчатимуться за навчальним програмою складеною на основі Державного стандарту початкової загальної освіти (2011), типових освітніх програм (наказ МОН від 20.04.2018 № 407): 24 години інваріантної складової та 1 година варіативної (план додається).

Обраний навчальний план для 1 класу у 2018-2019р. за типовою освітньою програмою Р. Шияна, як виявилось, створює певні труднощі у викладанні предметів. А саме інтегрований курс «Я досліджую світ» є переобтяжений предметами і тому не завжди дає обнадійливий результат. У 2020-2021 році 1 та 2 класи будуть продовжувати працювати за навчальним планом Р. Шияна, так як по наступності учні 1 та 2 класів змушені користуватися попередніми підручниками. 3 клас за рішенням педради буде навчатися за навчальним планом О. Савченко., де математика (2 години), мовно-літературна (2 години) та інформатика (1 година) не входять в інтегрований курс «Я досліджую світ».

Для учнів початкової школи буде організована група продовженого дня.

Робочий навчальний план для 5-9 класів повністю інваріантна частина буде базуватися на навчальних планах затверджених МОН України. Однак варіативна частина буде використана на факультативні та індивідуальні заняття, а саме: математику, історію, біологію, фізику, англійську мову, зарубіжну літературу, географію, українську мову.

У 5 – 9 класах буде продовжено викладання предмету християнська етика. В 11 класі збільшено число варіативних годин. Частина з них буде використано для підсилення української мови, математики, історії, географії, а також на викладання «Основ медичних знань». Так як більшість учнів на ЗНО кожного року здають математику, географію тому виділяються години на факультативи з цих предметів та індивідуальні заняття. Також завершуватиметься курс християнської етики.

Через малу кількість учнів в 2019-2020 навчальному році у 9 класі (3 учні) у 2020-2021 навчальному році 10 класу в нашій школі немає.

Розділ V

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Сучасна українська освіта має відповідати запитам з боку суспільства та особистості, потребам економіки, а також світовим тенденціям.

На сьогодні вже матимемо третій рік роботи в умовах НУШ. В 1 класі були створені всі умови, щоб дітям було приємно навчатись, і щоб вони з бажанням відвідували школу. Першокласники стануть другокласниками, а другокласники третьокласниками. Для навчання 2 і 3 класів вже є необхідна база і досвід учителів.

Класна кімната для 1 класу світла, охайна, меблями забезпечена. Над зміною в оформленні вже працює вчителька. Допомагають батьки першокласників. Отримано всі технічні засоби.

Спираючись на досвід минулого року дуже важливо

- пам'ятати стрес дітей з приходом у школу, допомогти їм адаптуватися, адже вони відчують тривогу, розгубленість, напруження.
- вчитель має стати найважливішою персоною, який захистить, допоможе, навчить.
- щоб учитель будучи толерантним зумів ввести учнів у шкільне життя, наповнене безліччю вимог, обов'язків та обмежень, якомога спокійніше.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти на уроках у 1, 2, 3 класах та і в 4 класі (за старими навчальними планами) маємо працювати над тим:

- щоб учні вміли вільно володіти державною мовою, а саме: любили читати, розповідати;
- щоб розуміли значення в житті математичних знань;
- щоб могли на основі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» пізнавати себе і навколишній світ;
- щоб сформувати в учнів дбайливе ставлення до власного здоров'я;
- щоб залучати молодших школярів до участі в гуртках, конкурсах.

Базова середня освіта це 5 років навчання (5-9 класи). Педколектив школи ставить перед собою завдання:

- працювати над покращенням уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- розвивати критичне і системне мислення;
- розвивати здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння керувати емоціями;
- формувати здатність до співпраці в команді;
- прищеплювати вміння вирішувати проблеми.

П'ятирічний цикл навчання завершити в 9 класі ДПА, де 2 предмети українська мова та математика визначаються МОН України як обов'язкові, третій – визначить педрада. ДПА провести у червні 2020.

Згідно робочого навчального плану у 11 класі велике навантаження, 38 годин на тиждень. Це по сім уроків вдень.

Досягнення запланованих результатів навчання буде здійснюватися через уроки (інваріантна частина), через заняття факультативні та індивідуальні. Крім цього неабияке значення мають гуртки. Їх працює 9 у позаурочний час.

Школа в 2020 – 2021 році робить акцент, як і завжди, на зайнятість учнів у спортивних секціях – 4 години на тиждень. Учні з великим бажанням відвідують волейбол. Кожного року добиваються учнівські команди вагомих здобутків у цьому виді спорту. Разом з тим, учні зміцнюються фізично, формуються в них дух підтримки, взаємовиручки, гордості за колектив, команду, школу.

На даний рік клуб «Джура» також буде включений у графік гурткової роботи, з метою формування військово – патріотичних якостей, фізичних, моральних. Вважати за необхідність розвивати в учнів прекрасне, любов до сцени, до пісні, розвивати акторські здібності, вокальний спів, мистецтво хорового співу.

І не менш важливе залучати учнів до осмислення народних традицій, їх збереження та відтворення. Відповідно учні зможуть відвідувати гуртки драматичний, хоровий, вокальний, народознавчий.

Велике поле діяльності як для колективу так і для учнів, і батьків пов'язане з музеєм народознавства. Це наша історія, наше багатство. Його пропаганда покладається на педколектив, учнів та батьків. В цьому навчальному році музей буде продовжувати приймати гостей. З учнів середніх класів будуть готуватися екскурсоводи на заміну тим, які видуть зі стін школи. Черговим завданням для шкільної сім'ї є пошук експонатів, стародавніх речей, які б мали наповнювати музейні кімнати. В музей і в 2020 – 2021 н.р. будуть проводитись уроки або інтегровані уроки, різного роду заняття з різних предметів, а також виховні заходи. Важливою є організація в музеї тематичних виставок.

Організація існуючого освітнього процесу в школі має охоплювати:

- використання методики особистісно – зорієнтованого навчання;
- впровадження компетентісно – зорієнтованого навчання;
- педагогіку, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками;
- наскрізний процес виховання, який формує цінності;
- формувати інформаційно – цифрову компетентність.

Розділ VI

Показники реалізації освітньої програми

На рівні школи необхідно мати розроблені методи і прийоми з допомогою яких можна визначати досягнення або упущення в освітній діяльності. З одної сторони об'єктом виступають учні, а з іншої – вчителі. Так як на сьогодні існує 2 ланки: «учні – вчителі» та «учні – батьки», то ще одним об'єктом слід обрати батьків.

Що ж до оцінювання МОН України у програмах передбачені:

1. Поточні оцінки.
2. Поточні контрольні роботи.
3. Директорські контрольні роботи.
4. Тематичне оцінювання.
5. ДПА у 4, 9, 11 класах.

Одним із видів оцінювання випускників є ЗНО.

У 1 – 2 класах буде здійснюватись формальне оцінювання. За ним відстежується особистісний розвиток дитини та перебіг опанування нею навчального досвіду. Вчителі школи в практику оцінювання учнів і надалі будуть вводити аутентичне оцінювання, що здійснюється у процесі навчання дітей і охоплює такі форми і методи оцінювання

- як спостереження,
- ведення записів,
- надання зворотного зв'язку.

Такий підхід до оцінювання суттєво повинно відрізнитися від традиційного, де вчителі повністю покладаються на контрольні завдання для того, щоб отримати необхідну інформацію про дитину. Спостереження повинно бути важливою складовою у процесі постійного оцінювання. Спостереження за розвитком учнів дадуть можливість для вчителів внести зміни в навчальний процес, а саме індивідуалізувати навчальні заняття. Відповідно до чинного законодавства оцінювання навчальних досягнень учнів 1 класу здійснюватиметься вербально. А за рішенням педради школи словесна характеристика буде визначена для 2 класу:

- а) лише на перший семестр;
- б) виставлення оцінок у II семестрі;
- в) словесна оцінка на I і II семестр.

У молодших класах порібно працювати над формуванням контрольно – оцінювальної діяльності.

З метою оцінки розвитку учнів, їх позицій у суспільстві варто приступити до створення тестових завдань різної тематики, а саме:

- Що я люблю?
- Що я хочу?
- Що я можу?
- Мої мрії та плани.
- Мої знання та навички.
- Моя майбутня професія.

Для розробки даних тестів залучати не тільки вчителів, але й старшокласників. А виконувати ці завдання можна буде, користуючись комп'ютерними технологіями. На основі виконаних тестових завдань робити оціночний аналіз думок і переконань учнів школи.

Показниками реалізації освітньої програми є аналіз педагогічної діяльності вчителів. Це проведення атестації та вивчення стану викладання предметів вчителями, участь у конкурсах.